

СЛУЖБЕН

НА ФЕДЕРАТИВНА НАРОДНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА

Vesnik "M.R.M."

Србија

Скопје

Влада Тито

„СЛУЖБЕН ЛИСТ НА ФНРЈ“ излегува по потреба, во српско, хрватско, словеначко и македонско издание. Огласи по тарифата. — Текуќа сметка кај Народната Банка на ФНРЈ за претплата Ср. 101-900880. — Текуќа сметка на Продавното одделение 101-670880.

Среда, 10 јануари 1951

БЕЛГРАД

БРОЈ 2

ГОД. VII

Цена на овој број е 6.— дин. — Претплата за 1951 година изнесува 350.— динари, а за странство 500.— динари. Редакција: Бранкова улица бр. 18—20. — Телефони: Редакција 28-838, Администрација 27-595, Продавно одделение 22-619, Сметководство 26-276, Експедиција 21-251.

10.

Врз основа на чл. 80 ст. 2 од Уставот на ФНРЈ, Владата на ФНРЈ, по предлог на Министерот на саобраќајот на ФНРЈ, донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА КАТЕГОРИЗАЦИЈАТА НА ЈАВНИТЕ ПАТИШТА

1. Со оглед на значењето на патиштата за стопанската и културната изградба на земјата, јавните патишта се делат на:

а) патишта од I ред, кои што по правило врват низ две или повеќе народни републики, меѓусебно приврзуваат важни стопански подрачја и стопански центри на територијата на Федеративна Народна Република Југославија и се спојуваат со патиштата на соседните земји;

б) патишта од II ред, што врват по подрачје на една народна република и како такви имаат особено саобраќајно значење за народната република или за покраината;

в) патишта од III ред, што врват по подрачје на една или повеќе околии и како такви имаат локално саобраќајно значење за една или за повеќе околии;

г) патишта од IV ред, што врват по подрачје на еден или повеќе месни народни одбори и како такви имаат претежно местно саобраќајно значење.

2. Патиштата од I ред определени се во приложениот список на патиштата од I ред, што е составен дел од ова решение.

Патиштата од II ред ќе ги определат владите на народните републики во рок од 2 месеца од влегувањето во сила на ова решение.

Патиштата од III и IV ред ќе ги определат надлежните народни одбори во согласност со повисокиот народен одбор во рок од 2 месеца од денот на влегувањето во сила на решението на владата на народната република за патиштата од II ред.

3. Ова решение влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија“.

Бр. 5933

28 ноември 1950 година

Белград

Претседател на Владата на ФНРЈ
и Министер на народната одбрана,
Маршал на Југославија

Јосип Броз-Тито, с. р.

Министер на саобраќајот на ФНРЈ,

Влада Зечевкић, с. р.

СПИСОК

НА ПАТИШТА ОД I РЕД НА ТЕРИТОРИЈАТА НА ФЕДЕРАТИВНА НАРОДНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА

НАЗИВ (ПРАВЕЦ) НА ПАТОТ	Од тоа на територијата на НР						
	Вкупна должина км.	Србија км.	Хрват. км.	Словен км.	Б. и Х. км.	Макед. км.	Ц. Гора км.
1. Бугарска граница — Неготин — Мајданпек — Пожаревац — Смедерево — Београд — Земун — Ср. Митровица — Брод — Новска — Загреб — Љубљана — Подкорен — аустриска граница — — — — —	891	379	303	209	—	—	—
1а Пожаревац — В. Градиште — Голубац — Д. Милановац — Текија — Кладово — — — — —	162	162	—	—	—	—	—
2. Мађарска граница — Хоргош — Суботица — Нови Сад — Београд — Крагујевац — Ниш — Пирот — Цариброд — бугарска граница — — — — —	556	556	—	—	—	—	—
3. Румунска граница — Ватин — Вршац — Београд — Лазаревац — Ваљено — Лозница — Зворник — Власеница — Подроманија — Сарајево — Коњиц — Рама — Прозор — Бугојно — Ливно — Сплит — — — — —	781	299	51	—	428	—	—
3а Улма (врска со патот бр. 3) — Стража — Бела Црква — Врачев Гај — румунска граница — — — — —	41	41	—	—	—	—	—
3б Рама (врска со патот бр. 3) Мостар — Метковић (врска со патот бр. 12) — — — — —	101	—	—	—	101	—	—
4. Крагујевац — Ранковицево — Рашка — Митровица — Приштина — Штимље — Скопје — Титов Велес — Градско — Гевгелија — грчка граница — — — — —	499	314	—	—	—	185	—
4а Рашка — Н. Пазар — Рожај — Иванград (Беране) — Слијепач мост (врска со патот бр. 6) — — — — —	168	65	—	—	—	—	103
4б Штимље — Призрен — албанска граница — — — — —	65	65	—	—	—	—	—

НАЗИВ (ПРАВЕЦ) НА ПАТОТ	Од тоа на територијата на НР						
	Вкупна должина	Србија км.	Хрват. км.	Словен. км.	Б. и Х. км.	Макед. км.	Ц. Гора км.
5. Кладово — Неготин — Зајечар — Ниш — Лесковац — Куманово — Скопје — Тетово — Дебар — албанска граница	559	375	—	—	—	184	—
5а Топл. Кочане — Прокупље — Куршумлија — Приштина (врска со патот бр. 4)	115	115	—	—	—	—	—
5б Куманово — Крива Паланка — бугарска граница	76	—	—	—	—	76	—
6. Румунска граница — Јаша Томиќ — Зрењанин — Нови Сад — Рума — Шабац — Ваљево — Титово Ужице — Нова Варош — Пријеполје — Слијепач мост — Мојковац — Колашин — Мораца — Титов град — Цетиње — Котор	705	480	—	—	—	—	225
6а Колашин — Андријевица — Мурина — Пећ — Баковица — Призрен	196	118	—	—	—	—	78
7. Мађарска граница — Бели Манастир — Осијек — Баково — Шамац — Добој — Зеница — Алипашин мост (Сарајево) — Калиновик — Улог — Кирино Село — Гацко — Билеће — Требиње — Дубровник	589	—	123	—	466	—	—
7а Билеће — Вилуси — Никшиќ — Титовград — Тузи — албанска граница	148	—	—	—	13	—	135
8. Мађарска граница — Вировитица — Сухопоље — Дарувар — Пакрац — Окучани — Бос. Градишка — Бања Лука — Јајце — Бугојно (врска со патот бр. 3)	299	—	131	—	168	—	—
9. Мађарска граница — Д. Лендава — Чаковец — Вараждин — Загреб — Карловац — Сушак — Ријека — Пула	419	—	409	10	—	—	—
10. Аустриска граница — Шт. Иљ — Марибор — Цеље — Радгана — Врхника — Логатец — Планина — Постојна — Трст	257	—	—	257	—	—	—
11. Тушиловић (врска со п. бр. 13) — Слуњ — Личко Петрово Село — Д. Лапац — Дољане — Сучевићи — Паѓане — Книн — Сињ — Угљане — Имотски — Посушје — Мостар — Невесиње — Кирино Село (врска со п. бр. 7)	451	—	345	—	106	—	—
12. Трст — Ријека — Сењ — Задар — Шибеник — Сплит — Макарска — Метковиќ — Дубровник — Котор — Бар — Печурица — Владимир — албанска граница	890	—	681	42	—	—	167
13. Појате (врска со п. бр. 2) Сталаћ — Крушевац — Ранковићево — Чачак — Пожега — Титово Ужице — Костојевићи — Љубовија — Зворник — Тузла — Добој — Теслић — Бања Лука — Приједор — Бос. Нови — Двор — Глина — Вргин Мост — Тушиловић — Карловац — Нетретић — Н. Место	757	298	81	28	350	—	—
13а Дубици (врска со п. бр. 13) Вардиште — Вишеград — Рогатица — Подромашија (врска со п. бр. 3)	143	58	—	—	85	—	—
14. Личко Петрово Село (врска со п. бр. 11) — Бињаћ — Рипач — Вртаче — Бос Петровац — Кључ — Мркоњић град — Јајце — Травник — Витез — (врска со п. бр. 7)	266	—	—	—	266	—	—
15. Титов Велес — Штип — Кочани — Царево Село — бугарска граница	138	—	—	—	—	138	—
16. Градско — Дреново — Прилеп — Битола — грчка граница	116	—	—	—	—	116	—
Вкупно	9403	3325	2127	546	1983	699	703
Процентуално	100%	35,3%	22,6%	4,8%	21,1%	7,4%	7,5%
Површина на територијата во км — — — — —	256589	88563	55937	20192	51564	26494	13839
На секој 100 км површина довојна км сојузни патишта	3,67	3,76	3,81	2,70	3,84	2,64	5,13
Непросечени сој. патишта — — — — —	143	111	—	—	—	—	32
Процентуално непросеч. патишта — — — — —	1,6	3,34	—	—	—	—	4,37

11.

Врз основа на чл. 16 ст. 2 од Уредбата за контрола на извозот и увозот („Службен лист на ФНРЈ”, бр. 10/48), а во врска со прописите од Наредбата за мерките за штедење артикли од широкото трошење („Службен лист на ФНРЈ”, бр. 59/50), Стопанскиот совет на Владата на ФНРЈ, по предлог од Министерот на саобраќајот на ФНРЈ, прописува

НАПАТСТВИЕ

ЗА УВОЗОТ НА ПАТНИЧКИТЕ АВТОМОБИЛИ ОД СТРАНА НА ДРЖАВНИТЕ ОРГАНИ, УСТАНОВИ, ПРЕТПРИЈАТИЈА И ОРГАНИТЕ НА ОПШТЕСТВЕНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ

1) Сите државни органи, установи, претпријатија и органите на општествените организации должни се за увоз на секој патнички автомобил да добијат, покрај дозвола за увоз од Министерството на надворешната трговија на ФНРЈ по прописите од Уредбата за контрола на извозот и увозот, и претходна согласност од следните државни органи:

а) сојузните државни органи, установи, претпријатијата што се под стопанска управа на сојузните органи и органите на општествените организации чија што дејност се проширува на целата територија на Федеративна Народна Република Југославија — од Министерот на саобраќајот на ФНРЈ;

б) сите други државни органи, установи, претпријатијата и органите на општествените организации — од министерот на саобраќајот на односната народна република.

2) Министрите на саобраќајот можат да дадат претходна согласност за увоз на патнички автомобил само ако бараниот увоз е неопходно потребан и ако патничкиот автомобил по своите технички особини одговара на стварните потреби и услови на нашиот автомобилски саобраќај.

3) За секоја издадена претходна согласност министерствата на саобраќајот на народните републики должни се да го известат Министерството на саобраќајот на ФНРЈ.

4) Министерството на надворешната трговија на ФНРЈ може да издаде дозвола за увоз на патнички автомобил само ако е добиена претходна согласност во смисла на точ. 1 од ова напатствие.

5) Патничките автомобили увезени без претходна согласност од точ. 1 од ова напатствие можат да им се предадат на користење на сојузните државни органи, установи, претпријатијата што се под стопанска управа на сојузните органи и на органите на општествените организации чија што дејност се проширува на целата територија на Федеративна Народна Република Југославија — само врз основа на одобрение од Министерот на саобраќајот на ФНРЈ, а на други ползувачи само врз основа на одобрение од министерот на саобраќајот на онаа народна република на чија што територија се навоѓа ползувачот.

6) Се овластува Министерот на саобраќајот на ФНРЈ, односно министрите на саобраќајот на народните републики, дека можат патничките автомобили што се увезени за поодделни ползувачи — да ги предадат на други ползувачи, ако го бараат тоа неопходните стопански или други потреби.

7) Што се однесува до начинот на користењето на увезените патнички автомобили важат прописите од Наредбата за употреба на државните патнички автомобили и моторцикли („Службен лист на ФНРЈ” бр. 29/48) и од Напатствието за начинот на користењето на државните патнички автомобили од страна на државните органи, установи, претпријатија и органите на општествените организации („Службен лист на ФНРЈ”, бр. 63/50).

Ова напатствие ќе се применува од денот на објавувањето во „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија”.

Бр. 116

4 јануари 1951 година

Белград

Министер на Владата на ФНРЈ
Претседател на Стопанскиот совет,
Борис Кидрич, с. р.

Министер на саобраќајот на ФНРЈ,
Влада Зечевиќ, с. р.

12.

Врз основа на чл. 26 од Уредбата за меѓусобното плаќање во стопанството („Службен лист на ФНРЈ”, бр. 67/50) прописувам

НАПАТСТВИЕ

ЗА ИЗВРШУВАЊЕТО УРЕДБАТА ЗА МЕЃУСОБНОТО ПЛАЌАЊЕ ВО СТОПАНСТВОТО

За применувањето на членот 1

1) Прописот на членот 1 од Уредбата за меѓусобното плаќање во стопанството по кој што се должни и општествените организации своите обврски, што станале од договорите за испорачка на стоки или извршување услуги, да ги плаќаат по прописите од оваа уредба, се однесува само до оние општествени организации што се должни да држат текуќа сметка кај банката по прописите од Наредбата за отворање и држање текуќи сметки кај кредитните претпријатија („Службен лист на ФНРЈ”, бр. 72/48).

Плаќања по прописите од оваа уредба нема да вршат: работничко-службеничките ресторанти и менаџи, службите на работничкото снабдување, детските јасли и обденишта, интернатите и домовите на учениците во стопанството, школските кујни и детските (ученичките) летувалишта.

Уредбата не се однесува до задругите, задружните организации и нивните претпријатија.

2) По уредбата ќе се плаќаат како оние обврски што произлегуваат непосредно од договорите за испорачка на стоки или за извршување услуги, така и оние обврски што произлегуваат посредно од тие договори ако се предвидени во договорот или во прописите и ако се утврдени по висината на износите (на пр.: точно утврдени износи за пенали, точно утврдена накнада за амбалажа што не е вратена во рокот и сл.).

По прописите од уредбата ќе се врши и наплата на побарувањата по правосилните решенија на државната арбитража како и другите плаќања ако се засновани истите на одделните прописи што го предвидуваат плаќањето по Уредбата за меѓусобното плаќање во стопанството.

За применувањето на членот 3

3) Аконтација може да се дава на производител на стоки односно на вршител на услуги врз основа на меѓусобни договор односно врз основа на прописите што постоат, ако изработката на стоките или вршењето на услугите до наполното довршување трае долго од еден месец. Висината на аконтацијата не може да биде поголема од вредноста на довршениот дел на работата, за што е должен продавачот при наплатата да и предаде на банката со налогот за наплата редно составена пресметка за да се испрати до купувачот.

Давање аванси како и испорачка на стоките односно вршење услуги на почек (кредитирање) ќе се одобрува одделно, и тоа поодделно или начелно за поодделни видови на работи, само доколку специјалните услови на производството или на вршењето на услугите го бараат тоа.

За применувањето на членот 6

4) Пречексувањето на рокот од три дена, во кој што е должен продавачот да го испрати до банката налогот за наплата на сметката, се дозволува во следните случаи:

а) при наплата на сметките (фактурите) за испорачаната електрична енергија (струја), плин и вода. Налогот за наплата во овој случај ќе се испрати до банката најдоцна во рок од десет дена сметајќи од денот кога се утврдени (според мерните уреди) количините на потрошената електрична енергија (струја), плин или вода во некој (пресметковен) период;

б) кај наплата на сметките за поштенско-телеграфски и телефонски услуги, налогот за наплата ќе се испрати во овој случај до банката најдоцна во рок од петнаесет дена по истекот на пресметковниот период;

в) ако продавачот врши испорачка на стоки или услуги преку своите работни единици (стопанствата, манипулативни единици, стопанствата, откупните станици и сл.) што не се наоѓаат во истото место во кое што е и дирекцијата што врши фактурисање и наплата. Во овој случај налогот за наплата ќе се испрати до банката најдоцна во рок од десет дена после испорачката на стоките односно извршувањето на услугата;

г) кога сметката (фактурата) се состави дури откако ќе прими продавачот од купувачот извештај (пресметка) за квантитативниот или квалитативниот налаз на испорачаните стоки, односно кога составот на сметката зависи од други податоци (елементи) што треба продавачот дополнително да ги добие (на пр. кај увозот: спецификација на стоките, количина, цена и сл.). Во овие случаи како ден на испорачката, во смисла на прописите од уредбата, ќе се смета оној ден кога продавачот го примил извештајот (пресметката) од купувачот, односно денот кога продавачот ги примил податоците (елементите) што се потребни за составане на сметката;

д) кога продавачот врши како посредник рефактурисање на стоките што се испорачани во негово име и за негова сметка непосредно на купувачот, рокот од три дена за испраќање налогот за наплата до банката се смета од денот кога продавачот-посредникот го примил извештајот од банката дека неговата текуќа сметка го задолжила за вредноста на испорачаните стоки.

За пречекорување на рокот под в), г) и д) продавачот е должен да ги поднесе на банката и соодветни докази.

5) Продавачот е должен налогот за наплата што го испраќа до банката, да го состави (исполни) онака како ќе пропише банката.

Налогот за наплата го потпишуваат лицата што се овластени за располагање со текуќата сметка.

6) Продавачот со налогот за наплата ќе ги предава на банката редовно само еден примерок од сметката (фактурата) што е должна банката да го испрати веднаш до купувачот. Продавачот едновременно, за да ја испрати сметката до купувачот, ќе ги предаде на банката прописно франкиран плик адресиран на купувачот.

Ако продавачот ги поднесе на банката примерок на сметката (фактурата) на кој што купувачот потврдил дека од продавачот ја примил сметката (фактурата) или продавачот поднесе некаков друг писмен доказ (на пр. потврда од купувачот) од кој што се гледа дека купувачот ја примил сметката, — банката поднесената сметка, откако ќе ја прегледа и сравни со налогот, ќе му ја врати на продавачот.

Исклучително од првиот став на оваа точка, кога продавачот ја наплатува сметката (фактурата) на терет на сметката на купувачот што се води кај Државната инвестициона банка, продавачот ќе ги предаде на банката два примерка од сметката (фактурата). Еден примерок од сметката (фактурата) банката од продавачот ќе ги испрати на Државната инвестициона банка (кај која што се води сметката на купувачот) заедно со налогот (извештајот) за задолжувањето.

7) Ако е продавач воено стопанско претпријатие а купувач воено стопанско претпријатие или воена пошта (команда или установа на ЈА), со налогот за наплата нема на банката да се предава сметката (фактурата) нити да се поднесува на увид превозниот документ (товарниот лист). Во овој случај продавачот ќе ја испрати сметката (фактурата) непосредно до купувачот.

Ако е продавач воено трговско претпријатие а купувач воена пошта (команда или установа на ЈА), воено стопанско или воено трговско претпријатие, продавачот е должен да постапи во сето аналогно на точ. 6 и 8 од ова напатствие.

8) Како доказ дека е извршена испорачката (испраќањето) на стоките односно извршена услуга, продавачот е должен да ги поднесе на банката на увид превозниот документ (товарниот лист) или некој друг документ со кој што ќе докаже дека се стоките испорачани или услугата извршена и примени (на пр. потврда од купувачот дека ги примил стоките).

9) Се ослободуваат од обврската да ги поднесуваат на банката на увид превозни документи (железнички товарен лист и др.):

а) претпријатијата за увоз стоки од странство и Репарациониот завод;

б) посредничките претпријатија што не вршат реекспедиција на стоки туку евентуално вршат само рефактурисање на стоките што ги испратил производителот или некој друг непосредно до купувачот;

в) откупните претпријатија и претпријатијата — производители кога вршат наплата на сметките (фактурите) за испорачаните стоки во странство на терет на претпријатијата за извоз односно на терет на своите комерцијални органи; и

г) ако се врши наплата на сметката (фактурата) по членот 7 од уредбата.

Во напред споменатите случаи продавачот е должен во налогот за наплата да внесе изјава дека е ослободен од обврската да поднесува превозен документ (товарен лист), а во случајот под в) уште и изјава дека превозниот документ (товарниот лист) му го ставил на располагање на „Трансјут“.

10) При наплата на сметките (фактурите) за испорачаната електрична енергија (струја), плин и вода како и при наплата на премините на Државниот осигурителен завод, поштенско-телеграфски и телефонски такси, дневен печат и сл., со налогот за наплата нема да се приложува сметката (фактурата). Во овие случаи продавачот е должен да внесе во налогот изјава дека испорачката и наплата се врши врз основа на договорот или на општите услови, а сметката (фактурата) да ја испрати непосредно до купувачот.

11) Плаќањата (наплатите) што не преминуваат износ од 3.000.— (три илјади) динари не мораат да се вршат по постапката што ја предвидува уредбата. Ова плаќање може да го изврши купувачот непосредно со вирман или во готови пари. Ако продавачот наплатува ваква сметка по уредбата, должен е на сметката да стави ознака: „Наплата е извршена по уредбата“, како би бил купувачот, веднаш кога ја прима сметката (фактурата), запознат со тој факт.

12) Плаќањата на име железничка и друга возарина не мораат да се вршат по прописите од уредбата. Ако возарината не се плаќа по прописите од уредбата, плаќањето може да се врши со прецртан (бариран) чек (Наредбата за ограничување плаќањата со прецртан чек и Напатствието за применувањето на оваа наредба — „Службен лист на ФНРЈ“, бр. 41/50 и бр. 45/50).

За применувањето на членот 7

13) Ако наплата на сметката (фактурата) се врши по прописот од овој член, продавачот е должен во налогот за наплата да ги наведе рокот кога требало купувачот по договорот да ги превземе стоките односно да издаде диспозиција, како и да внесе изјава дека купувачот не ги превзел стоките нити издал диспозиција во споменатиот рок.

За применувањето на членот 9

14) Повисокото стопанско здружение, односно надлежниот орган на стопанската управа, а кај претпријатијата на општествените организации самата општествена организација чие што е претпријатието, — должни се веднаш, а најдоцна во срок од еден месец, сметајќи од датата на банчиниот позив, да ги превземат сите потребни мерки да се уреди состојбата на сметката на претпријатието-купувачот и за превземеното да ја известат банката во споменатиот срок.

15) Покрај упатувањето на позивот до купувачот-наредбодавачот да го внесе во предлогот на наредниот благајнички план потребниот износ, односно да изврши наголемување на односната партија и позиција за исплата на сметката, банката ќе го испрати преписот (дупликатот) од тој позив и до финансискиот орган што е надлежен за одобрување на благајничкиот план. Финансискиот орган е должен да провери да ли купувачот — наредбодавачот го задоволил позивот на банката.

За применувањето на членот 10

16) Ако банката одбие да го изврши налогот поради ненаменска употреба на средствата, продавачот е должен веднаш да побара од купувачот да го регулира плаќањето, па доколку овој не го стори тоа во примерниот срок, дури тогаш продавачот може да подаде тужба до надлежната државна арбитража против купувачот.

Ненаменската употреба на паричните средства не може да се изврши ни кога е во прашање наплата по правосилната одлука на државната арбитража.

За применувањето на членот 12

17) Срокоот од 15 дена во кој што купувачот има право да и поднесе на банката барање за да го поништи извршеното плаќање се смета-ако се работи за квалитетот односно за квантитетот на испорачаните стоки, од денот на приемот на сметката доколку стоките стасале пред или истовремено со сметката, односно од денот на приемот на стоките — ако стоките стасале после приемот на сметката.

Барањето за поништување поради квалитативни и квантитативни недостатоци на стоките, не може купувачот да и го поднесе на банката ако претходно не му сторил на продавачот приговор (протест, рекламација) во односните срокови што се прописани во чл. 8 од Правилникот за склучување договори за продажба и купување стоки („Службен лист на ФНРЈ”, бр. 11/47).

Во сите други случаи (во кои што барањето за поништување не се заснива поради квалитетот или квантитетот на стоките, туку на фактите што се содржани во сметката, срокот од 15 дена се смета од денот на приемот на сметката (фактурата).

Напред споменатиот срок од 15 дена за да се поништи извршеното плаќање не влиае на срокот од 30 дена што е определен со начелната одлука од Главната државна арбитража ГС-321/50 („Билтен бр. 12/50) за ставање приговори на фактурата со цел да се започне спор пред арбитражата.

18) Комисијата за утврдување фактичната состојба поради која што се бара да се поништи извршеното плаќање ја сочинуваат најмалку 2 члена. Членовите на комисијата ги определува купувачот од редовите на стручните работници односно службеници на своето претпријатие. За својата работа членовите на комисијата не примаат одделна награда, па ни во случај ако некој од тие лица врши вештачење според точ. 19, ст. 2 од ова напатствие.

Задачата на комисијата е да утврди да ли стоките одговараат на условите што се предвидени во договорот и дали со оглед на утврдените недостатоци на стоките, има услови за делимично или наполно поништување на плаќањето. Доколку е во прашање делимично поништување, комисијата треба да ја процени и утврди висината на износот за поништување.

19) Работењето на вештите лица тече во смисла на Напатствието за назначување и работење на вештите лица по Уредбата за меѓусобното плаќање во стопанството што го издала Главната државна арбитража („Службен лист на ФНРЈ”, бр. 69/50).

Ако во местото на купувачот нема вешто лице определено од државната арбитража и барањето да се поништи извршеното плаќање биде документирано само со стручни налаз на лице што е одговорно во претпријатието на (купувачот) за прием на стоките односно на комисијата за прием на стоките, — вештачењето ќе се изврши на начинот што е прописан со Напатствието за назначување и работење на вештите лица по Уредбата за меѓусобното плаќање во стопанството што го издала Главната државна арбитража.

20) Ако се исполнети услови за поништување на плаќањето, купувачот во износот на налогот за наплата (поништување), што и го поднесува на банката, ќе го засмета износот на наградата што е исплатена на вештото лице.

Во записникот на комисијата задолжително да се внесе и податок за износот што му е исплатен на вештото лице како награда за работење околу вештачењето.

21) Со барањето да се поништи плаќањето што го поднесува купувачот до банката, задолжително е да се приложи еден примерок од записникот на комисијата на налазот во кој што, покрај другото ќе стои изјава дека таков записник е испратен до продавачот и дека обидот за непосредна спогодба со продавачот останал без успех, како и податок за денот на приемот на стоките односно на сметката (фактурата). Записникот од комисијата банката ќе му ја врати на купувачот откако ќе изврши увид.

Купувачот е должен во налогот за поништување да го цитира бројот и датата на извештајот (изводот) од банката по кој што е извршено задолжување на неговата сметка, а кое што е предмет на поништувањето.

За применувањето на членот 17

22) На износот на пречекореното покрие — кредит по текуќите сметки се засметува камата од 5% покрај редовната камата за сето време додека трае пречекорувањето.

За применувањето на членот 18

23) За постапување по прописот од овој член, ќе се применуваат натаму, прописите од Наредбата за временото и делимичното исклучување на нередните комитенти од системот на плаќањето по Уредбата за меѓусобното плаќање во стопанството („Службен лист на ФНРЈ”, бр. 95/49).

За применувањето на членот 19

24) Санкцијата по прописот од овој член ќе се примени веднаш по извршеното трето поништување, не чекајќи да поминат три месеци. Ако се примени прописот од овој член, продавачот е должен со налогот за наплата, што го поднесува до банката, да ја приложи сметката (фактурата) на која што ќе биде потврдата од купувачот дека е согласен со исплатата на сметката.

За применувањето на членот 26

25) Ова напатствие ќе се применува од денот на влегувањето во сила на Уредбата за меѓусобното плаќање во стопанството.

Бр. 34811

29 декември 1950 година

Белград

Министер на финансите на ФНРЈ,
Добривоје Радосављевиќ, с. р.

13.

Врз основа на чл. 24 и 26 од Уредбата за меѓусобното плаќање во стопанството („Службен лист на ФНРЈ”, бр. 67/50) прописувам

НАПАТСТВИЕ

ЗА НАЧИНОТ НА ПЛАЌАЊЕТО НА ИНВЕСТИЦИИТЕ

1) Прописите од Уредбата за меѓусобното плаќање во стопанството и од Напатствието за извршувањето на поодделни одредби на Уредбата за меѓусобното плаќање во стопанството ќе се применуваат во сето и на плаќањата (регулсање) на обврските што станале од договорите за извршување на инвестиционите работи (услуги) или испорачка на инвестиционата стока (материал и спрема), доколку не е инаку определено со ова напатствие.

2) Ако се врши плаќањето на инвестиционите работи и набавки врз основа на месечните ситуации, продавачот-изведувачот на работите должен е да испрати на банката, каде што има редовна текуќа сметка — налог за наплата на ситуацијата најдалеку до 15-иот во месецот за работите (испорачките) што се извршени во минатиот месец.

За другите инвестициони работи (услуги) и испорачки налогот за наплата на сметката (фактурата) мора да се испрати до банката најдоцна во срок од 3 работни дена после извршените работи односно испорачката на купувачот-инвеститорот.

Со налогот за наплата продавачот-изведувачот на работите должен е да испрати на банката два примерка од сметката (фактурата) односно од ситуацијата од кои што банката еден примерок веднаш ќе го испрати до купувачот-инвеститорот. Едновременно, поради испраќање на сметката (фактурата) односно на ситуацијата на купувачот-инвеститорот, продавачот ќе и предаде на банката прописно франкиран (отворен) тилк адресиран на купувачот-инвеститорот.

Доколку се врши наплата на сметките, за испорачаната стока, продавачот е должен во сметката (фактурата), покрај другото, да ја внесе и шифрата (ознаката на бројот) на гранката и балансната група за односниот предмет на испорачка, како што е тоа означено во Напатствието за извршување на Уредбата за склучување договори врз основа на планските квоти за 1951 година („Службени лист на ФНРЈ”, бр. 63/50).

3) Ако се работи за налог за наплата на ситуацијата, банката е должна најдалеку во срок од 5 следни работни дена од денот на приемот на налогот за наплата, да го одобри износот на налогот на сметката од продавачот-изведувачот на работите а да ја задолжи сметката на купувачот-инвеститорот и за тоа да ги известат.

Сите други налози за наплата на сметките (фактурите) за инвестиционите работи (услуги) и испорачки на стоката, чија наплата не се извршува врз основа на месечните ситуации, банката е должна да ги изврши најдалеку во срок од два следни работни дена од денот на приемот на налогот (чл. 8 на уредбата).

4) Наплата на ситуациите односно на сметките (фактурите) за извршените инвестициони работи (услуги) и испорачка на стока се извршува на терет на следните сметки на инвеститорите:

а) партијата за финансирања (на буџетските инвестициони кредити, општиот амортизационен фонд и добивката што е наменета за финансирање на инвестициите)

б) специјалните сметки за финансирање на инвестициите (сметката на амортизационниот фонд на претпријатието, сметката на фондот на раководството, фондот за самостојно располагање и другите фондови што се наменети за финансирање на инвестициите);

в) текуќите сметки од раководителот на инвестиционите работи што се изведуваат преку сопствени споредни погони-групи (во сопствена режија).

5) Исплатите од сметката на купувачот-инвеститорот можат да се извршуваат само до износот на личните средства на тие сметки. Ако се работи за

плаќање на терет од партијата за финансирања, банката е должна да води сметка и за тоа, со исплатата да не се пречекори износот што е одобрен со годишниот план на инвестициите (со насловниот список).

Ако на сметката на купувачот-инвеститорот нема средства, применитиот налог за исплата банката нема да го изврши, и истиот ќе му го врати на продавачот односно на банката кај која што се води текуќата сметка на продавачот.

По исклучение од претходниот став, ако се врши на терет на партијата за финансирање по која што инвеститорот нема достаточни расположиви средства исплата на ситуацијата, банката во границите на предсметката и износот што е одобрен со насловниот список ќе ја изврши исплатата, а непокриениот износ (износот на пречекорувањето), — доколку е инвеститорот државно стопанско претпријатие, — ќе го смета како краткорочен банкарски кредит на кој што ќе засметува 5% камата и за тоа одделно ќе го известат инвеститорот. Оваа камата банката ќе ја наплатува по прописите од Уредбата за меѓусобното плаќање во стопанството на терет на редовната текуќа сметка од претпријатието-инвеститорот. Доколку е инвеститорот надлештво или установа, поради настанатото пречекорување на средствата на партијата за финансирање против инвеститорот банката ќе подаде пријаба до надлежниот финансиски орган поради финансиски прекршок.

Предното исклучение не се однесува на ситуациите за инвестициони работи што се изведуваат со сопствени споредни погони-групи (во сопствена режија), и исплатата на овие ситуации може да се извршува само до износот на расположивите средства.

6) За да се обезбеди платбата може продавачот, освен изведувачот на работите кој што своите услуги ги наплатува преку ситуации на терет на партиите за финансирања, на триесет дена пред срокот од секоја поодделна испорачка односно од извршената услуга, да побара од купувачот-инвеститорот за вредноста на испорачката односно на услугата да изврши кај банката ангажирање на средства во полза на продавачот.

Банката кај која што се води сметката на купувачот-инвеститорот должна е во срок од 2 работни дена после приемот на налогот на купувачот-инвеститорот, да изврши ангажирање на средствата и за тоа на продавачот да му испрати извештај.

7) Ако купувачот-инвеститорот по барање на продавачот-изведувачот на работите не изврши ангажирање на средствата кај банката, продавачот не е должен да ја изврши испорачката односно услугата.

Доколку продавачот-изведувачот на работите поради тоа претрпи штета има право на накнада преку државната арбитража.

8) Доколку на сметката на купувачот-инвеститорот претходно е извршено ангажирање на средствата, продавачот е должен кон налогот за наплата на сметката (фактурата) да го приложи и банкинот извештај за извршеното ангажирање на средствата.

Ако сметката на купувачот-инвеститорот се води кај друга банка, банката на продавачот должна е извештајот за ангажирањето на средствата заедно со сметката (фактурата) и со својот налог за задолжувањето да го испрати до банката на купувачот-инвеститорот.

9) Извршеното ангажирање на средствата може да го стави вон сила само продавачот во кој случај е должен на банката да и го врати нејзиниот извештај за ангажирањето.

10) Банката може да одобрува аванси по барање на изведувачот на работите и на терет на сметката на инвеститорот и тоа само доколку се во прашање градежни работи или изработка на специјална спрема.

Условите и начинот за одобрување на авансите се регулираат со одделни прописи.

11) Исплатите од ангажираните средства по партиите на финансирањето можат да се извршуваат само до 31 декември на текуќата година.

12) Инвеститорот е должен да води евиденција за ангажираните средства.

13) Ова напатствие влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија“.

Бр. 35210

29 декември 1950 година

Белград

Министер на финансите на ФНРЈ,
Добривоје Радосављевиќ, с. р.

14.

Врз основа на чл. 5 од Уредбата за задолжително полагање на стручните испити на државните службеници („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 68/50), пропишувам

НАПАТСТВИЕ

ЗА СПРОВЕДУВАЊЕТО НА УРЕДБАТА ЗА ЗАДОЛЖИТЕЛНО ПОЛАГАЊЕ НА СТРУЧНИТЕ ИСПИТИ НА ДРЖАВНИТЕ СЛУЖБЕНИЦИ

1. Бидејќи со Уредбата за задолжително полагање на стручните испити се укинати сите решенија со кои што се ослободени службениците од полагање на стручен или дополнителен испит, треба да се донесат нови решенија само за оние службеници што доаѓаат во оглед за да се ослободат од полагање на испитот врз основа на ставот 1 и 2 на чл. 2 од наведената уредба, односно врз основа на точ. 2 под а), б) и в) од ова напатствие. Сите други службеници што биле порано ослободени од полагање на стручниот испит треба да се известат дека се должни да полагаат испит. Во врска со тоа, службениците се должни да ги вратат поранешните решенија за ослободување од полагање испит.

2. Кога се донесуваат нови решенија треба да се има пред вид дека стручните испити, по правило, се должни да ги полагаат сите службеници. Од полагањето на стручниот испит можат затоа да се ослободат само:

а) службениците кои што до 9 мај 1945 година ги положиле стручните испити за звањето што го имаат;

б) службениците со најмалку 15 години служба на работите од струката и звањето што го имаат сега; и

в) службениците што се истакнуваат со својата висока научна и стручна спрема.

3. Ако се донесува решение за ослободување од полагање стручен испит затоа што службеникот го положил стручниот испит до 9 мај 1945 година, треба претходно да се испита во која струка се навоѓаат службеникот и да ли испитот што го положил одговара на звањето што го има сега службеникот. Спрема тоа, службениците што го положиле стручниот испит порано во некоја друга струка, должни се да го положат целиот стручен испит за звањето што го имаат сега. При тоа треба да се има пред вид дека појмот на сегашните струки не се поклопува со појмот на струките од старата чиновничка система, што значи дека при донесувањето на решенијата треба да се води сметка за тоа да ли поранешната пракса и положениот стручен испит одговараат главно на звањето што го има службеникот сега, без оглед што поранешната струка формално не се поклопува со струката во која што се навоѓа сега службеникот (на пр.: финансиска и економско-комерцијална струка, просветно-научна и библиотекарско-архивска и др.).

Доколку е службеникот ослободен од полагањето на стручниот испит по претходниот став, а порано положениот испит (до 9 мај 1945 година) не одговара на звањето односно на програмата од испитот што е предвиден за звањето што го има сега, ќе се донесе решение за полагање дополнителен испит.

4. За ослободување од полагање стручен испит врз основа на стажот (15 години), треба да се земе во оглед само праксата на работите од струката и звањето што го има сега службеникот, а не годи-

ните на служба воопште. Спрема тоа, во време на стручната пракса треба да се смета времето што е проведено фактички на работите од струката односно звањето, без оглед да ли е тоа проведено во државна служба, општествени организации или во приватна служба. Службениците што се ослободуваат од полагање стручен испит врз основа на пракса, ќе полагаат дополнителен испит, и тоа со истата програма како и службениците од претходната точка.

Ако службеник нема 15 години служба на работите од својата струка, односно звање, треба да се донесе решение за полагање на целиот стручен испит, а не дополнителен.

5. Ослободувањето од полагање испит по основот на висока научна и стручна спрема не може да се врши по критериумите што биле предвидени во поранешните прописи (да се навоѓа службеникот на полагај или да има потребна стручна пракса и способност за вршење работи од определено звање), туку мора да се утврди дека службеникот фактично располага со висока научна и стручна спрема. Службениците за кои што ќе се донесе решение по овој основ, се ослободуваат и од стручен и од дополнителен испит.

6. Уредбата за задолжително полагање на стручните испити се однесува и до оние службеници што имаат звања за кои што се бара по прописите за струките завршен курс и положен стручен испит, а тие не го положиле тој испит. Спрема тоа, должни се да полагаат стручен испит и сите оние службеници што имаат такви звања, а ќе се утврди дека не положиле стручен испит или дека не завршиле курс со завршен испит што се признава по правилниците за стручните испити како стручен испит.

7. Службениците што имаат звање за кое што во уредбите за струките и во правилниците за стручните испити е предвидено дека се здобива врз основа на потребна пракса во претходното звање и положен стручен испит, должни се да полагаат испит според програмата што е определена за тоа звање, доколку не го положиле тој испит (на пример: виши индустриски техничар, виши комерцијалист, виши персонален референт).

8. Стручен испит односно дополнителен испит должни се да полагаат и службениците без звање, освен општите раководители (помошници на министри, началници на самостојни управи, директори на претпријатија). Затоа треба да се распоредат во звања сите службеници без звања што немаат функционален додаток, како и оние што имаат функционален додаток а не се општи раководители. Овие службеници ќе полагаат стручен односно дополнителен испит за звањето во кое што ќе бидат распоредени.

9. Решенија за ослободување од полагање стручен испит врз основа на ст. 1 чл. 2 од уредбата донесуват старешините што се надлежни за назначување на службениците. Решение за ослободување од полагање дополнителен испит донесува старешината, односно органот за назначување, во согласност со органот што е надлежен како матичен за односната струка. Овие решенија треба да се донесат и да им се соопштат на службениците најдоцна до 1 февруари 1951 година. Старешините што се надлежни за назначување должни се во истиот срок да му испратат по надлежен пат до матичниот орган и свои предлози за оние службеници што треба да се ослободат од полагање на дополнителен испит.

Решението за ослободување од полагање испит (и стручен и дополнителен) врз основа на ст. 2 чл. 2 од уредбата го донесува органот што е надлежен за односната струка како матичен, во согласност со Претседателот на Советот за законодавство и изградба на народната власт на Владата на ФНРЈ односно на владата на народната република, најдоцна до 1 март 1951 година.

10. Решението за ослободување од полагање од стручен односно дополнителен испит треба да содржи податоци од кои што може на несомнителен начин да

се утврди оправданоста на основот за ослободувањето од полагање на стручниот односно дополнителниот испит (кој испит е положен, колку има пракса службеникот и на кои работи, врз каква основа се утврдува високата научна спрема).

11. Програмата на дополнителниот испит за поодделни струки ќе ја донесе органот што е надлежен за односната струка како матичен — до 1 февруари 1951 година. До овој срок треба да се пропишат и програмите за полагање испити што се предвидени за уредбите за струките и со правилниците за стручните испити за некои званија, доколку програмите не се уште прописани (на пр.: за званието виши комерцијалист, виши персонален референт и др.).

12. По ставот 2 точ. 5 од Напатствието за усталувањето и стручното издигање на кадровите во околските (градските) народни одбори („Службен лист на ФНРЈ”, бр. 67/50), надлежните републички ресори должни се да преземаат потребни мерки за да се надолполнат постоечките програми на стручните испити за поодделни званија со правните прописи што ги применуваат службениците во своето работење. Ова дополнување на програмите на стручните испити треба републичките ресори да го пропишат во истиот срок што е предвиден и во претходната точка.

13. Што се однесува до именувањето на членовите на испитна комисија, потоа кај кои органи ќе се полагаат стручните испити, сроковите кога ќе се одржуваат испитите и др. — ќе се применуваат во сето прописите од Правилникот за приправничката служба, стручните испити и курсеви, како и прописите од напатствијата со кои што е регулиран начинот на применувањето на тие правилници и на службениците на народните републики („Службен лист на ФНРЈ”, бр. 109/49 и броевите 2, 5, 7, 10, 11 и 42/50).

14. Со оглед на голем број службеници што ќе полагаат стручни или дополнителни испити, органите што се должни да го организираат полагањето на стручните испити можат, по потреба, да определат и повеќе испитни срокови.

Испитните срокови треба да се планираат така првите срокови да се користат за оние службеници што се определени за полагање испит пред да се донесе уредбата, а подоцните срокови за нови кандидати, за да би имале овие достаточное време за подготвување. Ваков распоред за полагање испити е потребен затоа како би можеле сите испити да се завршат во срокот што е предвиден со уредбата.

Распоредот на испитните срокови може, по потреба, да се објави и во дневниот печат, особено за оние ресори што имаат поголем број службеници.

15. Стручниот односно дополнителниот испит може да се повтори два пати.

Секое одустанување од полагање испит, освен од нарочно оправдани разлози, ќе се смета како да паднал службеникот на испитот.

За првото полагање на испитот на службеникот му припаѓа накнада на патните трошкови, доколку испитот се полага вон од местото на службувањето. Ако го повторува испитот, патните трошкови ги сноси самиот службеник.

16. Службеник што не ќе положи стручен односно дополнителен испит, ќе се врати во пониско звање од истата струка, или ќе се преведе во звање на друга струка која што одговара на неговите стручни квалификации, или ќе му се откаже службата аналогно на одредбите од членот 37а и 62 од Законот за државните службеници.

17. Ова напатствие влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија”.

Бр. 27

8 јануари 1951 година

Белград

Секретар на Владата на ФНРЈ
за персонална служба;
Велько Зековиќ, с. р.

15.

Врз основа на чл. 9 од Уредбата за одобрување завршните сметки на задругите и на околските сојузи на земјоделските задруги („Службен лист на ФНРЈ”, бр. 4/50), а во согласност со Претседателот на Советот за земјоделие и шумарство на Владата на ФНРЈ и со Претседателот на Советот за промет со стоки на Владата на ФНРЈ, издавам

НАРЕДБА

ЗА СРОКОВИТЕ ЗА СОСТАВАЊЕ, ПРЕГЛЕДУВАЊЕ И ОДОБРУВАЊЕ ЗАВРШНИТЕ СМЕТКИ НА ЗАДРУГИТЕ И НА ОКОЛИСКИТЕ СОЈУЗИ НА ЗЕМЈОДЕЛСКИТЕ ЗАДРУГИ ЗА 1950 ГОДИНА

1) Задругите, околските сојузи на земјоделските задруги и нивните претпријатија, до кои што се однесува Уредбата за одобрување завршните сметки на задругите и на околските сојузи на земјоделските задруги, должни се да ги состават завршните сметки за 1950 година и да ги испратат до комисиите за разгледување на завршните сметки на задругите, околските сојузи и на претпријатијата на околските сојузи до 15 февруари 1951 година.

2) Комисиите за разгледување на завршните сметки должни се да го завршат прегледувањето и да поднесат свој предлог до извршниот одбор на околскиот односно градскиот народен одбор до 15 март 1951 година.

3) Извршниот одбор на околскиот односно градскиот народен одбор донесува свое решение по предлог од комисијата за разгледување на завршните сметки до 31 март 1951 година.

Овие решенија ги испраќаат надлежните поверенства до: селанските работни задруги, занаетските задруги и до околскиот сојуз на земјоделските задруги за неговите претпријатија и за општите земјоделски задруги.

4) Поверенствата за финансии на околскиот односно градскиот народен одбор должни се собирните завршни сметки што се примени по чл. 8 од Уредбата за одобрување завршните сметки на задругите и на околските сојузи на земјоделските задруги да ги прегледаат и испратат до министерството на финансии на народната република до 15 април 1951 година.

5) Министерствата на финансии на народните републики состават сводни собирни завршни сметки за народната република по видовите на задругите и ги испраќаат до Министерството на финансии на ФНРЈ до 30 април 1951 година.

6) За одржувањето на сроковите по оваа наредба одговорни се:

а) претседателот на задругата односно на околскиот сојуз на земјоделските задруги и раководителот на сметководството што се однесува до сроковите за составувањето и поднесувањето на завршните сметки;

б) претседателите на околските (градските) народни одбори што се однесува до сроковите за комисиите за разгледување на завршните сметки, за поверенствата и за извршниот одбор на народниот одбор, а поверениците за финансии одговорни се што се однесува до сроковите за комисиите за разгледување на завршните сметки.

7) Завршните сметки на задругите и на околските сојузи на земјоделските задруги се состават, разгледуваат и одобруваат:

а) за селанските работни задруги по прописите од Временото напатствие за составување годишна законна сметка и за распределба на доходот за 1949 година, што е издадено од Министерството на земјоделието на ФНРЈ, а објавено во одделно издание на „Службениот лист на ФНРЈ”;

б) за претпријатијата на околските сојузи по прописите од Напатствието за составување, разгледување и одобрување завршните сметки на околските сојузи на земјоделските задруги и нивните претпријатија за 1949 година, што е објавено во одделно издание на „Службениот лист на ФНРЈ”.

в) за земјоделските задруги по прописите од Напатствието за составане, разгледување и одобрување завршната сметка за земјоделските задруги за 1949 година, што е објавено во одделно издание на „Службениот лист на ФНРЈ“;

г) за занаетските задруги по прописите од Напатствието за составане, разгледување и одобрување завршните сметки за занаетските задруги за 1949 година, што е објавено во одделно издание на „Службениот лист на ФНРЈ“.

8) Во завршните сметки и собирните завршни сметки на селанските работни задруги, задругите задолжително ги исполнуваат општите податоци на првата страна од образецот за завршните сметки врз основа на фактичната состојба и структурата на членството, како и состојбата на обработливата површина на земја. Овие задруги задолжително го внесуваат во овие податоци бројот на работните членови што учествуваат во распределбата на доходот.

9) Претпријатијата на околинскиот сојуз и општите земјоделски задруги должни се да поднесат со завршните сметки податоци за вредноста на вкупниот промет со индустриските стоки и со земјоделските производи по видовите на трговијата и откупот, и тоа по продавните цени, а со податоци за: а) запасот на 1 јануари 1950 година, б) набавените стоки во текот на 1950 година, в) запасот на 31 декември 1950 година и г) реализацијата во текот на 1950 година.

Во собирните завршни сметки околинскиот сојуз ги дава овие податоци во собирни износи. Такви податоци се приложуваат исто така и за угостителската дејност на задругите каде што таа постои. Што се однесува до другите стопански дејности (занаетска, локално стопанство, економиј и др.), со завршната сметка се приложуваат и податоци за вредноста на вкупното производство односно на услугите во 1950 година.

10) Занаетските задруги се должни да поднесат со завршната сметка податоци за вредноста на вкупното производство и тоа одвоено за планот I и II, како и за услугите во 1950 година по продавните цени.

11) Околинските сојузи на земјоделските задруги должни се со собирната завршна сметка на општите земјоделски задруги да поднесат податоци за вкупниот број на членовите на земјоделските задруги, за бројот на занаетските, и угостителските дуќани на задругите, бројот на другите стопански дејности на задругите (на економиј, фарми, производствени претпријатија итн.), бројот на персоналот во поодделни видови дуќани.

12) Во завршните сметки сите задруги, околинските сојузи на земјоделските задруги и нивните претпријатија должни се да ја исполнат во обрските колоната „состојба на 1 јануари 1950 година“.

13) Оваа наредба влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија“.

Бр. 158
20 декември 1950 година
Белград

Го застапува
Министерот на финансите на ФНРЈ
Министерот на надворешната трговија на ФНРЈ,

инж. Милентије Поповиќ, с. р.

Согласни:
Министер на Владата на ФНРЈ
Претседател на Советот за земјоделие и шумарство,

инж. Мјалко Тодоровиќ, с. р.

Министер на Владата на ФНРЈ
Претседател на Советот за промет со стоки,
Осман Карабеговиќ, с. р.

16.

Врз основа на точ. 6 од Наредбата за склучување договори врз основа на планските квоти за 1951 година во врска со точ. 68 од Напатствието за извршување Наредбата за склучување договори врз основа на планските квоти за 1951 година („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 63/50), Стопанскиот совет на Владата на ФНРЈ донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА ПРОДОЛЖУВАЊЕ СРОКОВИТЕ ЗА ДОГОВАРАЊЕ ВРЗ ОСНОВА НА ПЛАНСКИТЕ КВОТИ ЗА 1951 ГОДИНА

Сроковите за договарање врз основа на планските квоти за 1951 година што се прописани од претседателите на сојузните совети — производители во согласност со Претседателот на Стопанскиот совет на Владата на ФНРЈ, се продолжуваат за гранките на дејноста што ги обединуваат Советот за преработувачка индустрија на Владата на ФНРЈ, Советот за промет со стоки на Владата на ФНРЈ и Советот за земјоделие и шумарство на Владата на ФНРЈ — до 15 јануари 1951 година.

Ова решение не се однесува до гранките на дејноста 122 и 313 за кои што договарањето е определено според Напатствието за заедничкото договарање врз основа на планските квоти за 1951 година за производите од гранките на дејноста 122 и 313 („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 69/50) во врска со точ. 51 од Напатствието за извршување Наредбата за склучување договори врз основа на планските квоти за 1951 година — до 20 јануари 1951 година.

Бр. 333

9. јануари 1951 година

Белград

Министер на Владата на ФНРЈ
Претседател на Стопанскиот совет,
Борис Кидрич, с. р.

17.

Врз основа на чл. 9 од Уредбата за надлежноста за определување и контрола на цените и тарифите („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 63/50), Советот за саобраќај и врски на Владата на ФНРЈ, по предлог од Министерот на поморството на ФНРЈ, а во согласност со Министерот на финансите на ФНРЈ донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА ТАРИФАТА НА НАКНАДИТЕ ЗА АГЕНЦИСКИ УСЛУГИ ВО ПОМОРСКИТЕ ЛУКИ НА ФЕДЕРАТИВНА НАРОДНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА

I. Брод кој што при пристапувањето или во текот на боравакот во лука на ФНРЈ ползува која и да било услуга на поморската агенција, плаќа следни накнади:

1) При укрцување или искрцување товари во растурина состојба, како и дел од товар ставен во вреќи поради правилното сложување на растуриениот товар на бродот плаќа бродот:

од	0 до	50 тона носивост	Дин.	100
„	51	100	„	200
„	101	200	„	300
„	201	300	„	450
„	301	400	„	600
„	401	500	„	750
„	501	600	„	900
„	601	800	„	1.100
„	801	1000	„	2.000
„	1001	2000	„	2.900
„	2001	3000	„	3.600
„	3001	4000	„	4.300
„	4001	5000	„	5.000
„	5001	6000	„	5.400
„	6001	7000	„	5.800
„	7001	8000	„	6.200
„	8001	9000	„	6.600
„	9001	10000	„	7.000

За бродовите преку 10.000 тона носивост накнадата се наголемува за 400 динари за секои натамошни 1.000 тона носивост.

2) При укрцување или искрцување товари во вреќи, бали, бочви, колетти, сандаци, како и друг товар што може да се сложи, вклучувајќи и дрва од сите видови, плаќа бродот:

од	0 до	50 тона носивост	Дин.	100
51	100	100	200	200
101	200	200	300	300
201	300	300	450	450
301	400	400	600	600
401	500	500	750	750
501	600	600	900	900
601	800	800	1.200	1.200
801	1000	1000	2.200	2.200
1001	2000	2000	3.200	3.200
2001	3000	3000	4.000	4.000
3001	4000	4000	4.800	4.800
4001	5000	5000	5.500	5.500
5001	6000	6000	6.000	6.000
6001	7000	7000	6.500	6.500
7001	8000	8000	7.000	7.000
8001	9000	9000	7.500	7.500
9001	10000	10000	8.000	8.000

За бродови преку 10.000 тона носивост накнадата од оваа точка се наголемува за динари 500 за секои натамошни 1000 тона носивост.

3) При укрцување или искрцување товари во те-куќа состојба плаќа бродот (танкери и цистерни):

од	0 до	200 тона носивост	Дин.	600
201	400	400	900	900
401	600	600	1.400	1.400
601	1000	1000	2.000	2.000
1001	2000	2000	2.600	2.600
2001	3000	3000	3.300	3.300
3001	4000	4000	4.000	4.000
4001	5000	5000	4.600	4.600
5001	6000	6000	5.100	5.100
6001	7000	7000	5.400	5.400
7001	8000	8000	5.700	5.700
8001	9000	9000	6.000	6.000
9001	10000	10000	6.300	6.300

За бродови преку 10.000 тона носивост накнадата од оваа точка се наголемува за динари 300 за секои натамошни 1000 тона носивост.

4) Ако брод искрца или укрца помалу од една третина на својата носивост или на просторниот капацитет ја плаќа накнадата што е наведена под точ. 1, 2 и 3 од оваа тарифа намалена за 30%. Ова намалување важи само за бродовите преку 1000 тона носивост.

Просторниот капацитет на бродот се смета само кога е 1 м³ од еден товар полесен од 1 тона (1000 kg).

5) За товарот укрцан во една лука за кој што се издава повеќе од 10 сета теретници, се плаќа, покрај соодветната наклада од точ. 1, 2 или 3 односно точ. 4 од ова решение уште и 100 динари за секој натамошен сет теретници, со тоа што ова наголемување не може да биде поголемо од 50% од агенциската наклада што ја плаќа бродот во односната лука.

6) Бродовите што пристануваат во повеќе југословенски луки со цел да го комплетираат товарот или да искрцаат товар плаќаат во секоја лука две третини од накнадата што е наведена во точ. 1, 2 и 3 без оглед која количина товар укрцуваат или искрцуваат.

7) Ако брод пристане во лука на ФНРЈ за да добие налог или поради снабдување, бункерување, делумно менување на посадата, доковање, помали поправања, пријава на хаварија или од други разлози, а не поради вршење трговски операции — плаќа половина од накнадата што е предвидена под точ. 2.

8) Ако се задржи бродот во луката поради поправање или од кои и да било разлози што се предвидени во точ. 7, повеќе од 7 дена но најмногу 30 дена, ја плаќа накнадата што е предвидена во точ. 2.

По истекот на времето од 30 дена бродот ја плаќа истата наклада од точ. 2) за секој започнат месец.

9) За постапката на генерална хаварија бродот плаќа наклада според одделно договарање, но која што ни во кој случај не може да биде помала од двоструката наклада од точ. 2.

10) За услуги околу збринување на поморците бродот плаќа 200 динари за секое лице за секој започнат месец, во кој што агенцијата го вршела збринувањето.

11) Линиските, патничките, теретно-патничките бродови како и бродовите што вршат операции на укрцување или искрцување товари по линиските услови, „line terms“ плаќаат наклада — ако помеѓу поморската агенција и бродарското претпријатие или бродосопственикот нема одделна спогодба за такви бродови — оваа наклада изнесува 2% провизија од бруто возарината во пристигањето, а 5% провизија од бруто возарината и 7½% од превознината во кинисувањето, со тоа што не може да биде накнадата помала од 5.000 динари.

12) Ако бродот во тек на еден бораков во луката искрцува и укрцува товар или патници, секоја од овие операции се зема како едно пристанување при пресметувањето на агенциските наклади.

II. Се овластува Министерот на поморството на ФНРЈ да може, ако е тоа потребно, да дозволи отстапување за 20% под и над износите што се предвидени со ова решение.

III. Ова решение влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија“.

Бр. 716

27 декември 1950 година

Белград

Министер на Владата на ФНРЈ

Претседател на Советот за саобраќај и врски,

Божидар Маслариќ, с. р.

Министер на поморството на ФНРЈ,

Вицко Крстуловиќ, с. р.

Согласен,

Го застапува Министерот на финансите на ФНРЈ,

Министерот на надворешната трговија на ФНРЈ,

инж. Милентије Поповиќ, с. р.

18.

Врз основа на Решението на Владата на ФНРЈ за пропишување единствени цени за лекови и санитетски стоки („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 41/48), а во врска со одделот III од Решението за цените и рабатите за лекови и санитетски стоки („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 46/48) донесувам

РЕШЕНИЕ

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ ВИСИНАТА НА РАБАТИТЕ ВО РЕШЕНИЕТО ЗА ЦЕНИТЕ И РАБАТИТЕ ЗА ЛЕКОВИ И САНИТЕТСКИ СТОКИ

1) Во Решението за цените и рабатите за лекови и санитетски стоки, што е изменето со Решението бр. 16808 од 3 декември 1949 година („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 103/49), во точ. 1 се намалува висината на рабатот за лекови и санитетски стоки од 50% на 44%, одошто на продавачот на големо (слагалиштето) 4%, а на продавачот на мало (апотеката) 40% рабат.

2) Ова решение ќе се применува од 1 јануари 1951 година.

Бр. 15214

28 декември 1950 година

Белград

Министер на Владата на ФНРЈ
Претседател на Комитетот за заштита
на народното здравје,
др Павле Грегориќ, с. р.

19.

Врз основа на чл. 16 ст. 2 од Основната уредба за генералниот урбанистички план („Службен лист на ФНРЈ”, бр. 78/49), а во согласност со Претседателот на Стопанскиот совет на Владата на ФНРЈ и на Сојузната планска комисија, издавам

НАРЕДБА

ЗА ПОСТАПКАТА ПРИ УТВРДУВАЊЕТО МЕСТАТА ЗА ОБЕКТИТЕ НА КАПИТАЛНАТА ИЗГРАДБА И ОПШТЕСТВЕНИОТ СТАНДАРД ВО 1951 ГОДИНА

1. Со цел да се утврдат местата за обектите на капиталната изградба и општествениот стандард (поуска локација), инвеститорите се должни пред да поднесат барање за да се утврди поуската локација до органот што е надлежен за урбанистички работи на извршниот одбор на околинскиот односно градскиот народен одбор, кој што ќе ја утврди поуската локација врз основа на генералниот урбанистички план, односно неговите основни постапки ако планот не е уште донесен, а во смисла на одредбите од оваа уредба.

2. Ако градот, местото или населбата нема утврден генерален урбанистички план, или ако постоат делови од генерален урбанистички план што не се веќе во согласност со интересите на стопанскиот развој, или ако стане спор помеѓу инвеститорот и органот што е надлежен за урбанистички работи на извршниот одбор на околинскиот односно градскиот народен одбор, овој орган е должен да ја утврди поуската локација врз основа на предлог од околинската односно градската комисија (точ. 4).

3. Во случаите од погорната точка Стопанскиот совет на Владата на ФНРЈ, односно стопанските совети на владите на народните републики можат утврдувањето на поуската локација за поодделни обекти да го одземат од надлежноста на извршниот одбор на околинскиот односно градскиот народен одбор и да определат поуската локација да ја утврди Комитетот за локално стопанство и комунални работи на Владата на ФНРЈ, односно комитетите за комунални работи на владите на народните републики (Министерството за локално стопанство и комунални работи на Владата на НР Црна Гора), а овие се должни да ја утврдат поуската локација врз основа на предлогот од Сојузната односно републичката комисија (точ. 4).

4. За определување поуската локација во смисла на точ. 2 и 3 од оваа наредба ќе се основаат комитети, и тоа:

- Сојузна комисија при Комитетот за локално стопанство и комунални работи на Владата на ФНРЈ;
- републички комитети при комитетите за комунални работи на владите на народните републики (Министерството за локално стопанство и комунални работи на Владата на НР Црна Гора);
- околински и градски комитети при извршните одбори на околинските односно градските народни одбори.

Во составот на овие комитети влегуваат:

- претставници од извршниот одбор на околинскиот односно градскиот народен одбор на чие што подрачје ќе се изгради обектот;

- претставници од инвеститорот;
- претставници од ресорот на народната одбрана;
- претставници од ресорот на внатрешните работи (ПАЗ); и

— претставници од ресорот на градежништвото. Во составот на Сојузната односно републичка комисија влегува и претставник на Комитетот за локално стопанство и комунални работи на Владата на ФНРЈ односно на комитетот за комунални работи на владите на народните републики (на Министерството за локално стопанство и комунални работи на Владата на НР Црна Гора).

5. Во случаите од точ. 2 и 3 од оваа наредба инвеститорот е должен во врска со идната изградба на обектот да ги согласи своите интереси со интересите на други државни органи и претпријатија (со санитарната инспекција, ресорот на железниците, водостопанството и др.).

Ако не може да се постигне претходна согласност со заинтересираните државни органи или претпријатија, претставниците на последните влегуваат во состав на комисијата како нејзини членови.

6. Пред да се разгледа барањето за утврдување поуската локација комисиите можат, ако е тоа потребно, да вршат извиди на теренот.

Трошковите на извидите на терен ги сноси инвеститорот.

7. Предлогот на комисијата за поуската локација мора да води сметка за основните поставки на идниот генерален урбанистички план на градот, местото и населбата.

Комисијата е должна да му даде на органот при кој што е основана предлог за поуската локација во срок од 20 дена од денот кога го примила барањето.

8. Инвеститорот е должен кон барањето за утврдување поуска локација да приложи и одобрение за пошироката локација.

По барање од државниот орган што е надлежен за утврдување поуска локација, инвеститорот е должен да му ги даде сите податоци што се потребни при утврдувањето поуската локација на поодделен обект.

9. Поуската локација ја утврдуваат надлежните државни органи со свое решение, во срок од 40 дена од денот кога е примено барањето од инвеститорот за да се утврди поуската локација.

Решението треба да го содржи и ситуациониот нацрт на градежната парцела со кој што е определена градежната регулациона линија (алинман) и висината на изградбата на обектот (габарит) како и евентуалните резервати на кои што подлежува градежната парцела (на пр. резервисање приземје на обектот за потреби на градската трговија, угостителската или некоја друга мрежа и сл.), а што се задолжителни за инвеститорот.

Ако земјиштето не е оспособено како градежна парцела решението за поуската локација се издава со обврска на инвеститорот дека ќе го оспособи примено земјиште како градежна парцела т. е. да изврши работи што ќе го оспособат земјиштето како градежна парцела, како и оние работи што треба да се извршат за да биде можел обектот правилно да се ползува (на пр. исушување, дренажа, насапување терен, потпорни ѕидови, навршен водовод, надворешна канализација, паркирање или пошумување терени итн.).

10. Ако инвеститорот пред почетокот или во текот на градежната изградба одустане од изградбата на обектот на земјиштето што му е доделено со решението за поуската локација, е должен во срок од 8 дена од денот кога решил да одустане од изградбата да го извести за тоа државниот орган што го донел решението за поуската локација.

11. Ако изградбата на обектот не почне во срок од една година сметајќи од денот кога е донесено решението за поуската локација, ова решение губи важност, доколку инвеститорот во тој срок не побара да му се продолжи важноста на решението уште за една година и ако за односното земјиште инвеститорот има готови проектни елаборати на обектот.

12. Ако инвеститорот не е согласен со решението за поуската локација може во срок од 15 дена од денот кога е донесено решението да поднесе жалба до повисокиот државен орган што е надлежен за урбанистички работи, а преку државниот орган што го донел решението за поуската локација.

Против првостепената одлука на Комитетот за локално стопанство и комунални работи на Владата на ФНРЈ се поднесува жалба до стопанскиот совет на Владата на ФНРЈ.

13. Поблиски прописи за спроведување на оваа наредба ќе донесе претседателот на Комитетот за локално стопанство и комунални работи на Владата на ФНРЈ.

14. Оваа наредба влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија“ и важи само за 1951 година.

Бр. 4078

6 декември 1950 година

Белград

Претседател на Комитетот за локално

Стопанство и комунални работи

на Владата на ФНРЈ,

Љубо Илиќ, с. р.

Согласен,

Министер на Владата на ФНРЈ

Претседател на Стопанскиот совет

и Сојузната планска комисија,

Борис Кидрич, с. р.

О Б А В Е С .

ЗА ИСПОРАЧКИТЕ НА СТОКИ И ЗА ВРШЕЊЕ УСЛУГИ ВО ВРЕМЕТО ДОДЕКА НЕ СЕ СКЛУЧАТ ДОГОВОРИТЕ ВРЗ ОСНОВА НА ПЛАНСКИТЕ КВОТИ ЗА 1951 ГОДИНА

Во времето додека не се склучат договори врз основа на планските квоти за 1951 година, производителите ќе ги испорачуваат своите производи односно ќе вршат услуги, по правило, врз основа на своите минатогодишни стопански врски, по телеграфско, телефонско или писмено барање од крајниот потрошач и тоа на сметка на планските квоти за 1951 година.

Крајните потрошачи можат да стават такво барање само ако им е доделена квота по планот на расподелбата за 1951 година, и тоа во границите на специфицираните материјали.

Крајните потрошачи ќе се обврзуваат, по правило, за испорачка до оние производители со кои што во текот на договарањето веќе стапиле во стопански врски макар да не е договорот уште склучен.

Оваа обавест се однесува само до оние стопански гранки за кои што договарањето уште трае, со тоа

што можат испорачките врз основа на оваа обавест да се вршат најдоцна до крај на јануари 1951 година.

Бр. 34. — Од Стопанскиот совет на Владата на ФНРЈ, 4 јануари 1951 година.

ГЛАВНА ДРЖАВНА АРБИТРАЖА ПРИ ВЛАДАТА НА ФНРЈ

Врз основа на чл. 19 ст. 2 од Законот за државната арбитража, Пленумот на Главната државна арбитража при Владата на ФНРЈ на своето II заседание ги донесе следните

ЛУЧКИ УЗАНСИ

I. Применување на узансите

1

Овие узанси се применуваат на случаите кои не се инаку регулирани со закон или договор.

Странките можат да договорат да се применуваат овие узанси во целост или само поодделни узанси.

2

Како „брод“ по овие узанси се сметаат пароброди и едрењаци.

Како „пароброд“ се сметаат и моторните бродови, а како „едрењак“ и моторните едрењаци.

II. Пристигањето на брод

3

Како ден на пристигањето на брод во лука се смета денот кога стасал бродот на сидриштето пред луката и заповедникот се ставил во врска со лучкиот орган.

Ако стаса бродот на сидриштето, а заповедникот не ќе биде во можност од објективни разлози да стани во врска со лучкиот орган, како ден на довоѓањето на бродот во луката се смета денот на довоѓањето на бродот на сидриштето. Во овој случај денот на довоѓањето на бродот може да се докажува на секој згоден начин.

4

Операциите на укрцување и искрцување на брод што плови во редовните линии се вршат на местата што се определени за тоа.

За да се вршат операции на укрцување и искрцување на брод што не плови во редовни линии, бродот мора да се запре покрај оперативното крајбрежје што ќе му го одреди крцателот или примателот односно толку близу до тоа крајбрежје колку го дозволува тоа газењето на бродот. Крцателот односно примателот е должен да добие од лучкиот орган дозвола дека може бродот да се запре на тоа место.

5

Бродот ги поднесува трошковите што ќе станат затоа што требало бродот за време на укрцувањето или искрцувањето да се помести од едно место на друго на истото оперативно крајбрежје.

Бродот ги поднесува трошковите за едно свое преместување од едно оперативно крајбрежје на друго. Трошковите за други преместувања на бродот ги сноси крцателот односно примателот, а бродот е должен да го изврши ова преместување на најекономичен начин.

Времето што е употребено за поместување или преместување на бродот се смета во стојници, доколку поместувањето или преместувањето е извршено во работно време.

Крцателот односно примателот е должен за своето барање да се премести брод на време да го извести бродот.

6

Термински клаузули во бродарскиот договор што се однесуваат на довоѓањето на бродот или на укрцувањето, имаат следни значења:

„првите дни во месецот“ и „на почетокот на месецот“ означават време почнувајќи од првиот до вклучително десеттиот ден во месецот;

„во првата половина на месецот“ означават време почнувајќи од првиот до вклучително петнаесеттиот ден во месецот;

„во средина на месецот“ означават време почнувајќи од единаесеттиот до вклучително дваесеттиот ден во месецот;

„во втората половина на месецот“ означават време почнувајќи од шеснаесеттиот до вклучително последниот ден во месецот;

„последните дни во месецот“ и „на крајот на месецот“ означават време почнувајќи од дваесетипрвиот до вклучително последниот ден во месецот;

„на крај (на некој месец) — на почетокот (на следниот месец)“ означават време кое што ги опфаќа последните пет дена на некој месец и првите пет дена од следниот месец;

„по прилика на некој ден“ (about, environ, circa) означават за бродови време од пет дена пред и пет дена после тој ден, за едрењаци што пловат по Јадран три дена пред и три дена после тој ден, а за други едрењаци седум дена пред и седум дена после тој ден;

„промптно крцање“ значи дека бродот ќе биде приготвен за укрцување во рок од осум дена почнувајќи од денот на склучувањето на бродот;

„спот“ значи дека бродот ќе биде приготвен за укрцување во рок од 48 часа од моментот на склучувањето на бродот.

III. Готовност на бродот

7

Бродот е приготвен за укрцување односно искрцување кога е приврзан за оперативното крајбрежје или се навоѓа на сидриште на кое што по наредба од лучкиот орган ќе се врши укрцување односно искрцување, а има потребни дозволи и може да започне укрцување односно искрцување на определен товар.

8

Заповедникот на брод што не плови во редовните линии е должен да му испрати на крцателот односно примателот писмена обавест за готовноста на бродот.

Ако на заповедникот на таков брод не му е позната адресата на крцателот односно на примателот или обавеста не може да се испрати, заповедникот е должен обавеста за готовноста да ја огласи на табла на лучкиот орган, а ако е можно и во весници и тоа за трошок на крцателот односно на сметка на стоките.

9

Ако нема согласност за готовноста на бродот помеѓу заповедникот на бродот и крцателот односно примателот — решава комисија. Во комисијата определуваат по еден член лучкиот орган, заповедникот на бродот и крцателот односно примателот. Комисијата ја утврдува со записник фактичната состојба и донесува решение за готовноста на бродот со мнозинство на гласови.

IV. Укрцување и искрцување

10

Обврската за укрцување почнува со денот што е определен со договорот како ден на довоѓањето на бродот, ако стаса бродот на тој ден или пред тој ден. Ако довоѓањето на бродот е определено со договорот во време помеѓу две дати, обврската за искрцување почнува на оној ден помеѓу тие две дати кога ќе стаса бродот, а ако стаса бродот пред првата договорена дата обврската за укрцување почнува на првата договорена дата.

Ако стаса бродот после договорениот ден, односно крајната договорена дата, обврската на укрцателот престанува во полноќта на тој ден. Укрцателот, има право да бара и во овој случај да се изврши договорот но и должен е да се изјасни во моментот кога ќе му се поднесе обавеста за готовноста на бродот да ли останува при договорот.

11

Ако довоѓањето на бродот на редовна линија е најавено унапред, товарот што е определен за укрцување ќе биде приготвен за укрцување според утврдените услови во она време во кое што треба бродот да стаса.

Ако брод на редовна линија задоцни, а задоцнувањето не е предизвикано со настан што не овиси од бродот (beyond carrier's control), укрцателот може да бара накнада на трошковите за ускладиштувањето на стоките од денот кога требало да стаса бродот, односно од денот кога биле стоките приготвени за укрцување, па до денот кога започнало укрцувањето, како и накнада за други штети што ќе станат поради задоцнувањето на бродот.

12

Укрцателот е должен за свој трошок и опасност да го допреми товарот до под чекркот.

Товарот е допремен до под чекркот кога е на дофаќањето на бродот, така да може бродот да го подигне со своите дигалки.

13

Бродот е должен за свој трошок и опасност да го укрцува товарот до под чекркот и да го сложи на односно рамни на бродот.

Бродот е должен за свој трошок и опасност да го искрца товарот до под чекркот.

14

Ако определи лучкиот орган да се укрцува или искрцува бродот на сидриштето, укрцателот ќе го допреми односно примателот ќе го прими товарот покрај страната на бродот за свој трошок и опасност.

15

Ако е договорена возарина за целиот брод во глобален износ (lump-sum), укрцателот може да бара бродот да превземе онолку товар колку го дозволува тоа стабилноста на бродот, а најмногу до висината на неговата корисна носивост.

16

Товарот за кој што му е предадена на заповедникот на бродот теретница или му е на време поднесена, бродот е должен да го предаде на примателот под чекркот.

Ако теретницата не му е предадена на заповедникот на бродот односно на бродскиот агент или не му е на време поднесена, бродот ќе го предаде товарот на јавните складишта. Јавните складишта ќе му го предадат товарот на доносителот на документот „без запрека“ (nulla-osta), со наплата на своите трошкови.

17

Редоследот на укрцувањето на товарот го определува заповедникот на бродот односно бродскиот агент.

18

Укрцувањето и искрцувањето треба да се врши стручно и внимателно, со најмалку трошок и употреба на работното време.

19

Најмали количини од товарот што мораат да се укрцаат или искрцаат во zgodни работни дни се утврдуваат за секоја лука со дневните норми за укрцување и искрцување на бродовите што се составен дел на овие узаенси.

Нормите важат само за бродовите од 850 тона носивост па нагоре.

За бродовите под 850 тона носивост нормите се намалуваат:

до 50 тона носивост за 50%
од 51 тона до 100 тона носивост за 40%
од 101 тона до 300 тона носивост за 25%
од 301 тона до 850 тона носивост за 20%

Нормата за укрцување и искрцување од незгодни простории на бродот (бункер, коридори, „диптанк“ ако нема нормален отвор, прамчан и крмен простор) се намалува за 15%.

За бродовите со една дигалка (winch) нормата се намалува за 15%.

Нормата за укрцување и искрцување на товар штетен за здравјето се намалува за 10%.

Нормите се сметаат по едно гrotло.

20

Работата на укрцувањето и искрцувањето на бродови се врши по правило во две смеџи.

Со дневните норми за укрцување и искрцување бродови во поодделни луки може да се определат да се врши укрцување и искрцување на определени товари во една смена.

Редовното работно време во секоја смена е 8 часа.

21

Ни укрцателот ни примателот не се должни да работат на повеќе од 6 работни места (шест раце) на истиот брод.

22

Ако се надмине дневната норма за укрцување и искрцување, одвишокот ќе се засмета во дните во кои што не е постигната дневната норма.

23

При укрцувањето и искрцувањето трошокот на машините и дигалката (winch), како и на персоналот запослен на нив ги сноси бродот и во случај кога е запослено кај поодделно бродско гrotло повеќе од еден ракувач на дигалка.

24

Бродот е должен за свој трошок да даде и постави средства што служат за одделување товарот и сигурноста на пловидбата (Asuremats, разделни штици — shifting boards, сепарации — dunnage).

Ако сака укрцателот да биде неговниот терет особено заштитен или одвоен, должен е за тоа да даде потребни материјали. Овие материјали ќе ги предаде заповедникот на бродот на одредиштето во состојбата во каква ќе се најдат.

Кога се укрцува полн товар житарици или семе во растурена состојба, укрцателот е должен, ако го бара тоа заповедникот на бродот навремено, еден дел од товарот, но најмногу 15% да предаде во вреќи. Во тој случај бродот е должен да даде потребни вреќи и јажина и да ги накнади трошковите за полнењето во вреќи.

Бродот е должен за свој трошок да го прицврсти товарот на бродот. Ова прицврстување може да го изврши и укрцателот во согласност со заповедникот од бродот, било со свои средства било со средствата од бродот, но и во тој случај бродот е одговорен за правилното прицврстување.

25

Бродот е должен да стави на располагање без право на накнада, и без оглед да ли се работи во смени или вон од редовното работно време, осветление, погонска сила, бродски дигалки, како и други средства што се потребни за правилното работење околу укрцувањето односно искрцувањето.

Ракувачите со бродски дигалки ги дава луката за трошок на бродот.

26

Бродот не може да се противи на барањето од укрцателот односно примателот да се работи на укрцување односно искрцување вон од редовното работно време.

Укрцателот односно примателот ја сноси накнадата за прекувремената работа на посадата на бродот, но најмногу за 6 члена на посадата.

27

Ако при укрцувањето на товарот дојде до спор помеѓу бродот и укрцателот за бројот на укрцаните парчиња, а бројењето е вршено истовремено од обете страни, секоја странка може да бара да се провери бројот на укрцаните парчиња.

Трошковите за проверувањето ги сноси странката што броела неточно. Ако укрцателот не броел точно, должен е да му ја накнади на бродот и штетата што е предизвикана поради губење време. Ако обете странки не броеле точно, трошките за проверувањето и штетата што е предизвикана на бродот поради губење време ги снесат подеднако.

28

Секоја договорна странка како и примателот на товарот може да бара да се вага односно мери товарот што се укрцува или искрцува доколку го дозволува тоа видот на товарот.

Трошковите за вагање и мерење ги сноси странката што го барала тоа.

29

Ако е предвидено со бродарскиот договор дека се плаќа позарината според искрцаната тежина или мера на товарот, трошокот за вагање односно мерење го сноси примателот на товарот. Трошокот за контролирање вагањето односно мерењето го сноси бродот.

Кога се врши превозење со едрењак, трошковите за вагање односно мерење ги снесат подеднако обете странки.

30

Ако се врши вагање со вага што е поставена на бродот трошковите за искрцување од вагата па натаму ги сноси примателот на товарот.

31

Полноважно е само она вагање или мерење на товарот во луката што ќе го изврши претпријатие или установа овластени за тоа.

V. Стојници

32

Ако за укрцување или за искрцување не се договорени стојници (lay days, stalle) или е договорена клаузула „укрцување (искрцување) по месните обичаи“ или „укрцување (искрцување) веднаш по барање од заповедникот“, во стојници се смета времето што е потребно за укрцување односно искрцување на бродот според дневните норми за укрцување и искрцување бродови во таја лука.

Како основ за сметање на стојници се зема бројот на дните што се потребни за укрцување односно искрцување на најголемото складиште на бродот (hold).

33

За парабродите и моторните едрењаци стојниците почнуваат да течат:

а) ако обавеста за готовноста на бродот е предадена односно огласена до 12 часа — истиот ден кога е бродот приготвен, попладне во почетокот на работното време;

б) ако обавеста за готовноста на бродот е предадена односно огласена после 12 а пред 17 часа, — утринта по готовноста на бродот, пред пладне во почетокот на работното време.

За едрењаци без помошен мотор стојниците почнуваат да течат утрината по готовноста на бродот, пред пладне во почеток на работното време, ако обавеста за готовноста е предадена односно огласена најдоцна до 17 часа.

34

За работно време за укрцување и искрцување се смета времето што ќе го одреди лучкиот орган.

35

Во стојниците се засметуваат работните дни, како и деловите од работен ден (pro rata).

36

Работењето во недела и на празник се смета како работење вон од редовното работно време и не се засметува во стојниците.

37

Во стојници не се засметуваат работните дни или делови од работен ден во кои што не можело да се работи.

Во кои работни дни не можело да се работи во целост или делимично и од која причина се докажува со потврда од лучкиот орган.

38

Недостиг или задоцнување на железнички вагони или други превозни средства што се потребни за допремање или испраќање товари не влијае на текот на стојниците.

39

Ако во поглед на сметањето на стојниците е договорена клаузула:

„текуќи дни“ (running days), во стојници се сметаат дните непрекинато по календарот;

„текуќи дни без недела (running days except sundays), во стојници се сметаат дните непрекинато по календарот, освен неделата;

„текуќи дни без недела и празник (running days except sundays and holidays) или „работни дни“ (working days), во стојници се сметаат дните непрекинато по календарот, освен неделата и дните што се прогласени за празници по одредбите што важат во луката;

„текуќи дни доколку дозволува времето (weather running days), во стојници се сметаат дните непрекинато по календарот, освен лошото време;

„погодни работни дни“ (weather working days), во стојници се сметаат дните непрекинато по календарот, освен неделата и дните што се прогласени за празници по одредбите што важат во луката, како и времето за кое што било запрено укрцувањето или искрцувањето поради лошо време или виша сила.

VI. Прекустојници

40

Дните на прекустојници (demurrage contrastalkie), се бројат непрекинато по календарот, а почнуваат со истекот на стојниците.

Прекустојниците износат за параброди најмногу 10 дена, а за едрењаци најмногу 5 дена, според носивоста на бродот и количината на товарот.

41

Брод што врши патување во редовна линија, не е должен да чека преку времето што е определено за возниот ред, без оглед дали го врши патувањето по постојан или повремени возен ред.

Исклучително, таков брод е должен да чека ако се обврзал дека ќе прими товар кој што по дневните тарми за укрцување и искрцување на бродовите не може да се укрца во расположивото работно време до заминувањето на бродот што е предвидено со возниот ред.

42

Прекустојниците се плаќаат на бродот унапред ден по ден.

43

Траењето и висината на прекустојниците ги утврдуваат три вешти лица, од кој што по едно определуваат странките, а третото вештите лица што се определени од странките.

Ако едната странка не определи вешто лице или определените вешти лица не се сложат за избор на третото, вештото лице го определува по барање од странката претседателот на околниот суд што е надлежен за луката.

VII. Возарина

44

Ако е договорено да се плаќа возарина според тежината, мерата или количината, возарината ќе се плати по тежината, мерата или количината на искрцуваниот товар.

Заповедникот на бродот или бродскиот агент може да бара за секој дел од искрцуваниот товар да се плати сразмерен дел од возарината.

45

Ако се работи за разновиден товар (general cargo), возарината ќе се плати пред предавањето товарот на примателот, но со тоа примателот не губи право да бара од бродот накнада на штетата за која што е одговорен инаку бродот.

46

Возарината се плаќа и за товар што бил по спогодба од странките сместен на палуба, па за време на пловидбата е загубен поради непогоди, како и за товар кој што од хигиенски разлози или по наредба од надлежниот орган е уништен на самиот брод.

47

Ако е договорена возарина во странска валута, ќе се плати во таа валута или во динари по службен тек што важи во Федеративна Народна Република Југославија, а по избор од заповедникот на бродот.

Плаќањето во странска валута се врши со чек што е издаден од овластената банка.

48

Од предумот за возарина се одбива 3% како премиија за осигурување на предумот.

Предумот се плаќа во динари и ако е возарината договорена во странска валута, а се пресметува по службен тек што важи во Федеративна Народна Република Југославија.

VIII. Губиток и оштетување на товарот

49

За губиток или оштетувањето на товарот примателот е должен да предаде во луката на искрцувањето писмена обавест на заповедникот на бродот или на бродскиот агент. Обавеста се предава при приемот, на товарот ако губиток или оштетувањето е видливо, а инаку во рок од три дена по примателот на товарот.

Ако примателот не предаде таква обавест во местото и рокот што е определен во претходниот став, ќе се смета дека бродот го предад товарот во состојбата што е опишана во теретницата.

Обавеста не е потребна ако странките при примателот на товарот писмено заслужнички ја утврдиле пеговата состојба.

50

За да се утврди губиток или оштетувањето на товарот заповедникот на бродот односно бродскиот агент и примателот се должни да укажуваат еден на друг помош при прегледувањето и проверувањето на товарот.

51

Тужба за накнада на штетата поради губиток или оштетување на товарот застарува по истекот на една година, сметајќи од денот кога е предаден товарот, односно кога требало да му биде предаден на при-мателот.

Бр. 2533
27 декември 1950 година
Белград

Претседател на Главната државна
арбитража при Владата на ФНРЈ,
др Александар Голдшајн, с. р.

П Р И Л О Г I

Согласно на точ. 19 од Лучките узанси се опреде-луваат следните

ДНЕВНИ НОРМИ

ЗА УКРЦУВАЊЕ И ИСКРЦУВАЊЕ БРОДОВИ
ВО ЛУКА

1

Укрцување и искрцување товари се врши во две смени, освен укрцување и искрцување на дрво кое што се врши во една смена.

2

Најмали количини на товар што мораат да се укрцаат или искрцаат во погодни работни дни за едно гратло изнесуваат:

Ред. бр.	Вид на товарот	Един. на Количина мера
-------------	----------------	------------------------------

а) Товар што се укрцува или искр-
цува во една смена

1. Јелова графа	м ³	125
2. Тврда графа	"	80
3. Трупци и булови од 1.000 кг	т	70
4. Антени, телегр. столбови, греди до 8 м	м ³	80
5. Антени, телегр. столбови, греди преку 8 м	"	60
6. Прагови букови-дабови	т	100
7. Прагови јелови	"	70
8. Јамско дрво	"	80
9. Целулозно и огревно дрво	"	90
10. Фризи и паркети	м ²	80
11. Јелови делови за сандаци	"	125

б) Товар што се укрцува или искр-
цува во две смени

12. Јаглен ситен	т	200
13. Јаглен крупен	"	180
14. Кокс	"	120
15. Дрвен јаглен растурен	"	80
16. Лигнит и брикет	"	180
17. Рудачи	"	200
18. Фосфати сокаolini, суперфосфат, шалитри во растурена состојба	"	200
19. Морска и калнева сол	"	160
20. Пирит неперен и растурен сумпор	т	150
21. Пирит перен	"	200
22. Железна руда (лимонит, сидерит)	"	160
23. Олово, бакар, цинк	"	200
24. Житарици тешки	"	200
25. Житарици лесни	"	180
26. Оформено железо врзано	"	160
27. Оформено железо неврзано	"	95
28. Старо железо	"	80
29. Лесни вреќари до 50 кг	"	160

Ред. бр.	Вид на товарот	Един. на Количина мера
30. Лесни вреќари преку 50 кг	т	180
31. Лесни стоки во вреќи	"	125
32. Вреќарија штетна по здравјето	"	150
33. Цијанамид, креозот, вар, пиролиг-нит, суперфосфат во вреќи	"	150
34. Тешки стоки во сандаци до 300 кг	"	140
35. Лесни стоки во сандаци (волуминоз)	"	120
36. Сандаци до 50 кг	"	120
37. Течности во дрвени бочви	"	120
38. Стоки во железни бочви и крути стоки во дрвени бочви	"	160
39. Лесни стоки во бали до 300 кг	"	120
40. Тешки стоки во бали преку 300 кг	"	160
41. Цемент во вреќи од папир	"	180
42. Цемент во јутени вреќи	"	200
43. Резанци од репа во вреќи	"	100
44. Камен ситен	"	180
45. Камен во блокови	"	120
46. Тули, шамот, керамида, растурени плочици	"	100
47. Сурова солена кожа растурена	"	100
48. Сурова солена кожа врзана	"	120
49. Сува кожа во бали	"	100
50. Сумпор растурен	"	140
51. Свеже овоштие, зарзават и кромпир	"	100
52. Уљена сачма во вреќи	"	160
53. Уљена сачма растурена	"	120
54. Уљени погачи	"	140

СОДРЖАЈ

	Страна
10. Решение за категоризацијата на јавните па-тишта — — — — —	13
11. Напатствие за увозот на патничките авто-мобици од страна на државните органи, уста-нови, претпријатија и органите на општестве-ните организации — — — — —	15
12. Напатствие за извршувањето Уредбата за меѓусобното плаќање во стопанството — — — — —	15
13. Напатствие за начинот на плаќањето на инве-стициите — — — — —	18
14. Напатствие за спроведувањето Уредбата за задолжително полагање на стручните испити на државните службеници — — — — —	19
15. Наредба за сроковите за составување, прегле-дување и одобрување завршните сметки на задругите и на околинските сојузи на земјо-делските задруги за 1950 година — — — — —	20
16. Решение за продолжување сроковите за до-говарање врз основа на планските квоти за 1951 година — — — — —	21
17. Решение за тарифата на накнадите за аген-циски услуги во поморските луки на ФНРЈ — — — — —	21
18. Решение за изменување висината на раба-тите во Решението за цените и рабатите за лекови и санитарски стоки — — — — —	22
19. Наредба за постапката при утврдувањето ме-стата за обектите на капиталната изградба и општествениот стандард во 1951 година — — — — —	23
Обавест за испорачките на стоки и за вршење услуги во времето додека не се склучат договорите врз основа на планските квоти за 1951 година — — — — —	24
Лучки узанси — — — — —	25